

Dodenherdenking 04 mei 2014.
Bij het graf van William Robert Fisher op het kerkhof van
Wirdum (Fr)

In stilte kwamen wij bij elkaar op het kerkhof bij de Sint Martinuskerk in het centrum van Wirdum.
Hans Kruiger droeg ons voor:

Herdenken - Jannes en Bea

Opgejaagd, op één gepakt als weerloos vee ..een goederen wagon

Op weg naar een gehucht met een oneindig lang perron

De kilometers lange weg , het kamp , een ware hel

Geschopt, geslagen overleefden hier de zwaksten niet ..de sterksten wel.

Gebroken en verlamd vol angst zoals een vis die op het droge sparteld

Kil door mensenhanden gefolterd en gemarteld

Beangstigend gejammer en gekreun uit de barakken

Een Jood, zigeuner, homoseksuel, SS ers die tekeer gaan

met hun stramme hakken

Weinigen wisten die hel te overleven

En deze gruwelijke werkelijkheid aan ons, de mensheid,

door te geven

Zij die de dood wisten te ontkomen

Restte een leven lang verdriet en talloze syndromen

Het zijn de massagraven, de kruizen die verwoorden

Waartoe de mens in staat is tot martelen en moorden

't Voormalig concentratiekamp is nu een blijvend monument

omzoomd met fraaie bomen

Waar jaarlijks velen met bewogen harten ter herdenking samenkomen

Zij die gevallen zijn om ons van de bezetter te bevrijden

Hadden een maatschappij voor ogen waarin u en ik in vrede

en in harmonie zich aan het land zouden gaan wijden

Een open samenleving zonder voorwaarden vooraf

Daaraan herinnert ons het graf van de soldaat die voor de vrijheid ónze vrijheid,eens zijn
jonge leven gaf.

Tanke wol Johan foar dit oangripende gedicht. In gedicht wat fansels in groulik ferhaal fertelt. In ferhaal wat wy allegearre wol kinne, mar wat net faak genôch ferteld wurde kin.

Sa binne der sa'n soad ferhalen oer de oarloch, lytse en grutte, heldhaftige en leffe, groulike en moaie, mar allegearre bysûnder. Benammen is it bysûnder om it ferhaal te hearren út de mûle fan ien dy't sels dizze tiid hiel bewust meimakke hat.

Noch net sa lang lyn seach ik by ús thús myn skoanheit, 88 jier en tidens de oarloch dus noch in jongbaas, sitten oan de keukenstafel mei ús trije jonges tsjinoer him. Ik hearde him fertellen oer de razzia's yn syn doarp, oer de skûlplakken ûnder it hea, oer hoe't se yn it geheim lústerjen nei radio Oranje dêr't keninginne Wilhelmina it folk moed ynspruts. Mar ek dat er sawat foar syn eagen in doarpsgenoat flechten seach, dy't troch de Dútsers deasketten waard en dat se dêrnei it deade lichem mei de ljedder ophelje moasten. Ik seach oan de gesichten dat ús jonges ademleas sieten te lústerjen. Prachtich fûn ik dat en fuortdaliks realisearre ik my dat myn jonges, lyk as iksels, de ferhalen noch út de earste han trochkrije. Mar dit oer in skoftsje net mear mooglik is.

Der sille hieltyd minder minsken wêze dy't de oarloch bewust meimakke ha. It is dêrom belangryk dat harren ferhalen ferteld wurde.

Jûn ha wy al lústere nei in gedicht mar der stiet mear op it programma.

Alderearst moai dat jimme hjir fannejûn allegearre hinne kommen binne. Ek wolkom oan Hinne Wagenaar en Sietske Visser, ús wol bekende âld Wurdummers, dy't jûn de krâns by it grêf fan sergeant W.R. Fisher lizze sille. Sietske hat in protte betsjutte yn de oprjochting fan it 4 maaie comité.

Vera Roos sil it gedicht 'Het blijft een droom' foardrage.

It koar Sawat Suver sjongt it oangripende lied 'The Lindentree'. Hjir wurdt besongen hoe in jong stel harren dreamen net 'verwezenlijkje' kin om't de jonge de oarloch ynstjoerd wurdt en net wer werom komt.

Dernei hearre wy de 'Last post'.

Het blijft een droom - Joop Timmerman uit Hoogeveen

Maakte een wereldreis

eerst naar Amerika
om Obama te vragen
om ook in eigen land
aan de vrijheid bij te dragen.

Toen ging ik naar Rusland
om Poetin te spreken
eindelijk was ik bij hem beland
maar al mijn vragen
werden tactisch ontweken
hij heeft mij de vrijheid niet ontnomen
een akkoord is er niet gekomen.

Toen naar de Chinezen
heel vriendelijk werd ik ontvangen
maar moest ik hier wel wezen
ze hadden het alleen
maar over hun eigen belangen
volgens hun pleidooi
ging het zo wel mooi.

Heb ook de al Qaida gezocht
het was een barre tocht
ik heb ze niet gezien
maar zij mij wel misschien

Even langs Noord Korea
die hadden helemaal geen tijd
een lancering werd voorbereid
toch maar een brief achter gelaten
misschien gaan ze eens over vrijheid praten.

Dan naar het gebouw van de V.N
niet dat ik daar iemand ken
toch gaven ze mij de microfoon
en legde ik uit op dwingende toon
wat vrijheid voor mensen betekent
en dat van hier uit op hun wordt gerekend .

De wekker haalde me uit de dromen
toch bleef ik hopen
dat het eens goed mag komen.

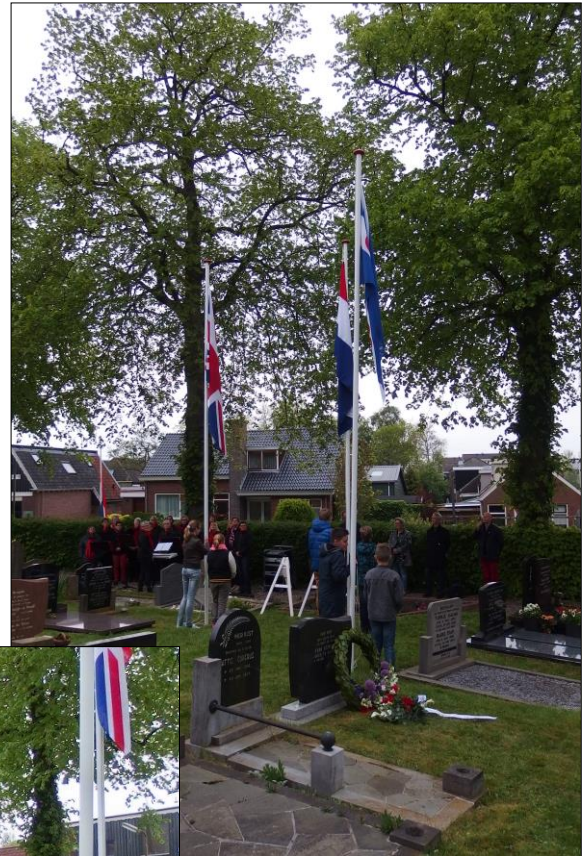

Na de 2 minuten stilte

Zongen wij het Wilhelmus.

De vlaggen werden gestreken

En daarna langzaam in top gehesen....

De bloemen werden bij
de graven gelegd....

En in stilte
gingen wij
langs de
graven
naar
huis.....

